

بسم الله الرحمن الرحيم

آئین نامه کارگروه کرسی های آزاداندیشی " بیان "

"پس بشارت بده بندگان مرا کسانی که سخن معروف را می شنوند و بهترین سخنان آن پیروی می کنند، اینها کسانی هستند که خداوند پادشاهان فرموده و آنها (ایشان) خردمندانند."
سوره زمر- آیه ۱۸ و ۱۷
مقام معظم رهبری (مد ظله العالی):

فکر کنید، بگویید، بنویسید، در مجمع خودتان منعکس کنید، آن کرسی های آزاداندیشی را که من ۱۰۰ بار بام و زیادش تاکید کرده ام راه بیندازید و این را برای آنجا بگویید. این می شود یک فضا. وقتی یک فضای گفتنی بر وجود آمد، همه در آن فضا فکر می کنند، همه در آن فضا بهت گیری پیدا می کنند، همه در آن فضا کار می کنند. چند نفر دانشجو بروند، آنجا حرفشان را بزنند، حرف به دیگران نقد کنند، باهم دیگر مجادله کنند. حق، آنجا خودش را نمایان خواهد کرد. حق را بخوری نمایان نمی شود که کسی یک انتقادی را برتاب بکند. اینجوری که حق دست فمیده نشود. ایجاد فضای آشنه ای ذهنی با الفاظی با هیچ کس بی مشرف کشور نمیکنند. شاتجربه ای این پدر سیرتان را در این زمینه داشته باشید. آنی که کجک می کند بی مشرف کشور، آزادی واقعی فکرها است.

و سخن آخر این که:

«بحث دست بکنید، بحث منطقی بکنید. سخنی را بشنوید، سخنی را بگوید؛ بعد، شنید فکر کنید. این همان دستور قرآن است «فبشر عباد الذین یتمعون القول

بیانات در دیدار جمعی از نخبگان کشور (۸/۸/۸۸)

فیتمعون احسن» سخن را باید شنفت، بهترین را انتخاب کرد.»

۱. کلیات و تعاریف

کرسی های آزاد اندیشی نشستی است که در آن افرادی از دانشگاهیان به صورت آزاد، نظام مند، مؤدبانه، محترمانه، عقلانی و منطقی در باب موضوعات معین، و در حضور حضار به اظهار نظر و تبادل آراء و گفتگو همراه با استدلال و یا ارایه مستندات می پردازند.

در راستای اجرا و تحقق بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، در خصوص ضرورت راه اندازی کرسی های مناظره، نقد، نظریه پردازی و آزاداندیشی در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و همچنین با استناد به آئین نامه مصوب وزارت علوم تحقیقات و فناوری، کارگروه مستقل کرسی های آزاد اندیشی " بیان " با مجوز رسمی از معاونت دانشجویی و فرهنگی جهت تحقق این مهم آغاز به کار نمود.

۲. اهداف

در راستای برگزاری کرسی های آزاد اندیشی در دانشگاه تحقق اهداف زیر دنبال می گردد:

الف) در حیطه امور دانشجویی

- ۱- ایجاد فضای نقد در بین دانشجویان در خصوص مسائل جاری دانشگاه.
- ۲- برانگیختن احساس مسئولیت دانشجویان و مسئولین در قبال نقصان ها و ضعف های موجود
- ۳- طرح نقطه نظرات برای پیدا کردن راه حل های مناسب برای مشکلات و ایرادات
- ۴- طرح و ابراز محدودیت های موجود در فرآیندهای قسمت های مختلف دانشگاه و آگاهی پیدا کردن دانشجویان نسبت به محدودیت ها
- ۵- افزایش روحیه نقادی و نقدپذیری و آستانه تحمل دانشجویان و دست اندرکاران دانشگاه
- ۶- ارائه راهکارهای عملیاتی و اجرایی در جهت اصلاح رویه ها و روندهای نامناسب
- ۷- افزایش همدلی و اتحاد و روحیه همکاری و مشارکت میان دانشجویان و مسئولان

ب) در حیطه امور اجتماعی، سیاسی، فرهنگی

- ۱- آگاهی بخشی به دانشجویان در خصوص مسائل مختلف موجود در جامعه
- ۲- طرح نگاه ها و نظرات مختلف در خصوص مسائل اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ...
- ۳- ایجاد فضای تبادل نظر و بحث از منظرهای متفاوت با ردویکردی چالشی

۳. فازبندی برگزاری سلسله جلسات کرسی های آزاداندیشی در دانشگاه

فاز اول: مسائل و موضوعات درون دانشگاهی و مرتبط با دانشجویان

گام الف: دانشکده ها

گام ب: ادارات کل - بسیج دانشجویی - دفتر اعزام مبلغ...

گام ج: موضوعات و معضلات اجتماعی و فرهنگی در سطح دانشگاه

فاز دوم: مسائل و موضوعات برون دانشگاهی در حوزه های اجتماعی و سیاسی

۴. قالب برگزاری

- i. اعضای ناظر از میان اعضای دانشجویی و اساتید و با رأی اعتماد اعضای اصلی شورا انتخاب می گردند. وظیفه ی این اعضا نظارت بر روند بحث در کرسی ها است.
- ii. موضوع کرسی ها در قالب مسائل علمی، اجتماعی، سیاسی و در دو بعد دانشگاهی و خارج دانشگاهی مطرح می شود، اما این مباحث باید در فضایی علمی که مخاطبان دانشگاهی و اندیشمندان حضور دارند برگزار شود تا معقولانه ترین جواب از جانب مخاطبین انتخاب و به روند تولید علم و رفع معضلات دانشگاه کمک کند.
- iii. موضوعات و موارد مورد نقد از طرف کارشناسان انتخاب و بررسی می شوند این هیأت کارشناسی به طراحی دقیق و کامل پرسش ها و مسائل مطرح می پردازند و جلسه را به سمت نتیجه مطلوب که همان پاسخ به پرسش ها و موضوعات مطرح شده است هدایت می کنند. در این گام باید از اساتید آن حوزه و خود افرادی که مورد نقد واقع می شوند در جهت نتیجه ی مطلوب یاری گرفت، اما تصمیم نهایی با اعضای کارشناس خواهد بود.
- iv. در راستای رعایت انصاف و نزدیک شدن به نقدی منصفانه، کارهای انجام شده در هر یک از ارگان ها بیان، و مختصراً تشریح خواهد شد. در جهت ارتقای این امر از گزارشات دانشجویی و کلیپ های تصویری در جلسات استفاده خواهد شد.
- v. اتاق فکر باید به این نکته توجه می کند که هدف، برطرف شدن مشکل موجود - نه توجیه آن - یا روشن شدن یک موضوع مبهم در دانشگاه که دچار سوء تفاهم شده، است. پس جهت دهی با جلسات نباید خارج از دستور جلسه مصوب باشد.
- vi. حضور نماینده بخش های مختلف دانشگاه لازم است و نمی توانند کسی را به جانشینی خود معرفی کنند زیرا این امر موجب ضعف در پاسخ گویی و نقض غرض خواهد شد. عدم

حضور افراد دعوت شده باعث می شود که روند مناظره و گفتگو تغییر یابد و تنها تبدیل به بیان مشکلات و انتقادات دانشجویان و منتقدان شود.

vii. برای هر جلسه نشریه ای مرتبط با موضوع یا حوزه مورد بحث به صورت روزنامه دیواری شامل موارد مختلف از جمله (ابهامات و سئوالات موجود، گزارش عملکرد نهاد مدنظر و...)، تهیه و نصب خواهد شد.

viii. ریز برنامه جلسه به صورت زیر خواهد بود:

تلاوت قرآن کریم

توضیح قواعد و ضوابط جلسه توسط مجری

پخش کلیپ اول (گزارش خبری نظرات دانشجویان)

تربییون آزاد (ارائه نظرات توسط دانشجویان)

پخش کلیپ دوم (گزارش خبری نظرات اساتید و صاحب نظران)

گفتگوی مجری برنامه با مهمان جلسه

پرسش و پاسخ

۵. وظایف مسئولین برگزاری

a. در هر جلسه باید از مخاطبین نظرسنجی شود تا نقایص معلوم و نقطه های قوت مورد توجه و پررنگ تر شوند.

b. اخلاق مناظره در جهت حفظ خط اصلی کرسی ها بسیار مهم بوده تا آنجایی که مسئولان اجرایی در زمان اجرا و حتی خارج زمان کرسی ها باید ملزم به رعایت آن باشند.

c. اخلاق مناظره:

i. از موضوعات خارج از بحث پرهیز شود.

ii. مجری در نقد و بررسی جانب بی طرفی و انصاف را حفظ کند.

iii. از طرفه رفتن طرفین مناظره جلوگیری شود.

iv. با افرادی که با پرخاش گری و بی ادب سعی به ایجاد فضایی نامناسب را دارند برخورد گردد.

v. جو صمیمت و شوخی در جلسه به منظور کاهش جو سنگین نقد ها، برقرار شود.

vi. کلیپ ها و مصاحبه ها در جهت بیان نقدی منصفانه تر، تهیه و پخش گردد.

vii. حرف های ناگفتنی باید از زبان مجری با ضرافت نه با لحن تند بیان شود.

d. موضوع و سرفصل‌ها باید قبل از جلسه در اختیار طرفین گذاشته شود. اما موضوع اصلی باید حداکثر دو روز قبل به طرفین ابلاغ شود. البته بسته به موضوع هیأت کارشناسی، تصمیم لازم را در موارد خاص، اتخاذ خواهد کرد.

e. در هر جلسه قوانین اصلی جلسه از جمله شکل برگزاری، ضوابط و قواعد مناظره و ... نوشته شده تا در محل جلسه نصب گردیده و توسط مجری بیان گردد.

f. روش مناظره باید به شکلی باشد که دانشجویان را به طرف مطالبه‌گری از ارزش‌ها با روشی مؤثر و بدون تنش هدایت کند، در یک کلام باید فرهنگ ساز باشد.

۱. در این جهت می‌توان کارگاه‌های نقد صحیح برگزار کرد یا در نشریه کارگروه، بخشی را به نام روش مناظره اسلامی راه اندازی کرد.

۲. مجری و سوال‌هایی که مطرح می‌شود به طور غیر مستقیم در تحقق این امر، مؤثر خواهند بود.

۳. حمایت مسئولین دانشگاه می‌تواند عامل کارگشایی در این حیطه باشد.

g. در جهت هرچه بهینه‌تر و مطلوب‌تر برگزار شدن این جلسات، پیگیری وعده‌ها و قول‌هایی که در خلال مناظره از سوی طرفین بیان شده است، بسیار مهم و بااهمیت خواهد بود.

مهم - اگر جلسات تنها در قالب یک مناظره برگزار شود و مسئولین صرفاً پاسخ دهنده بوده و طرح و برنامه و نظری در جهت اصلاح و رفع مشکلات ارائه ندهند، بی‌فایده بودن آن نزد دانشجویان روشن و کار با شکست رو به رو خواهد شد، زیرا بیان مشکلات رو در روی مسئولین کار مهمی نخواهد بود چون هم خود آنها و هم دانشجویان از این مشکلات آگاهی دارند. این که طرفین نسبت به حل مشکلات متعهد و کوشا بوده و پیگیر برطرف کردن معضلات و مسائل باشند، امری مهم است که باید روشی برای این امر اندیشیده شده و به کار گرفته شود.

